

A Varsói Szerződés tagállamainak NYILATKOZATA

(Folytatás az első oldalról.)

Országaink népei minden erejükkel egy olyan új társadalmi rend megteremtésének a szolgálatába állítják, amelyben biztosítva lesz az általános jólét és amelyben az ember szellemi képességei a legteljesebb mértékben és a legváltozatosabban fognak kibontakozni. Ehhez elsősorban hosszas és tartós békére van szükségük. Ime semmi sem áll távolabb az igazságtól, mint az az állítás, mintha a szocialista országok bárkit is veszélyeztetnének, vagy életformájukat erőszakkal rá akarnák kényszeríteni másokra.

A Varsói Szerződés tagállamainak a nemzetközi feszültség enyhüléséért nincs miért félniük; nem a „hidegháború” légköre fűzi szoros egységbe őket, nem is a háborús láz, amelyben a háborús készülődések hívei igyekeznek a világot tartani, hanem az új, szocialista társadalmi felépítésnek és a népek közti béke megszüntetésének közös eszményei és célkitűzései. A nemzetközi helyzet javulásától azok rettegnek, akik nem akarják megkockáztatni az adófizetők zsebeitől a fegyverkezési hajszát, akik a katonai csoportosulások fenntartása mellett kardoskodnak, tudva, hogy a csoportosulások létezése teljesen indokolatlanná és feleslegessé válna a feszültség enyhülése, az államok közti bizalom növekedése és a „hidegháború” megszűnése esetén.

A Varsói Szerződést aláíró országok határozottan elítélik a nemzetközi feszültség kielégítésének és egy atomháború előkészítésének vonalát, amelyet a NATO s ennek az agresszív csoportosulásnak legfőbb államai követnek. A Varsói Szerződéshez tartozó országok felhívják az Észak-atlanti Szövetség tagállamainak kormányait, hogy a jelenlegi felelősségteljes pillanatban gátolják meg minden olyan lépést, amely súlyosbítaná az amúgyis feszült helyzetet Európában és a világ néhány más részén. Ahhoz, hogy a háborús veszély ne fokozódjék, hanem csökkenjen, ahhoz, hogy az államok közti állandó készenlét és gyanakvás helyét a bizalom és a gyakorlati együttműködés foglalhassa el, elsősorban arra van szükség, hogy az államok tartózkodjanak olyan cselekedetektől, mint az amerikai katonai repülőgépek meggondolatlan akciói, vagy a Nyugat-Németország atomfegyverzésére vonatkozó határozat, amely arculcsapása valamennyi európai népeknek.

Az európai és ázsiai szocialista

országok már nem egy izben tanubizonyítást tettek jószándékukról és arról a törekvésükről, hogy együttműködjenek a többi államokkal a népek közti béke megszüntetésére érdekében. A Varsói Szerződés összes tagállamai egyoldalúan több ízben is csökkentették fegyveres erőiket, amelyeknek állományát 1955-től kezdve összesen 2,477.000 emberrel szállították le. Ennek megfelelő módon csökkentették fegyverzetüket, haditechnikai eszközeiket és védelmi kiadásait is. Az említett időszakban a Szovjetunió fegyveres erőinek létszámát 2.140.000 emberrel, a Lengyel Népköztársaságét 141.500 emberrel, a Csehszlovák Köztársaságét 44.000 emberrel, a Német Demokratikus Köztársaságét 30.000 emberrel, a Román Népköztársaságét 60.000 emberrel, a Bolgár Népköztársaságét 18.000 emberrel, a Magyar Népköztársaságét 35.000 emberrel, az Albán Népköztársaságét 9.000 emberrel szállították le.

Senki sem tagadhatja, hogy olyan államok, amelyek ilyen nagy arányban csökkentik fegyveres erőiket, nem háborúra, hanem békés együttműködésre készülődnek. S megfordítva, ha egyes államok fokozzák a fegyverkezést, növelik fegyveres erőiket, ez biztos jele annak, hogy ők, vagy jobban mondva azok, akik politikájukat meghatározzák, nem békére, hanem háborúra gondolnak.

Kiűnik tehát, hogy amikor a Varsói Szerződésben részvevő államok csökkentik fegyveres erőiket és fegyverkezési költségeiket, a NATO országai erre a csapatok létszámának gyarapításával, a katonai költségvetések növelésével, a fegyverkezés fokozásával válaszolnak. E politikájukkal a NATO vezetői meg akarják akadályozni a nemzetközi feszültség enyhülését és egy olyan megegyezés létrejöttét, amely biztosítja az államok békés együttműködését. Ezáltal arra akarják kényszeríteni a Varsói Szerződés államait, hogy vegyenek részt a fegyverkezési hajszában, a „hidegháborúban”, hogy ezzel hátráltsák a szocialista országok népeinek békés építómunkáját, fékezze az életszínvonaluk emelkedését. Mindez arra készíti a népeket, hogy legyenek éberek és fokozzák tevékenységüket a háború előkészítése érdekében tevékenykedő erők elleni harcban.

Az Ertekezlet részvevői büszkék arra, hogy a nukleáris fegyverek birtokában levő három hatalom közül éppen a Varsói Szerződés Szervezetnek egyik tagállama — a Szovjetunió — hajtott végre egy mély emberiességtől áthatott csele-

kedet azzal, hogy elhatározta az összes atom- és hidrogénfegyver típusokkal végzett kísérletek egyoldalú beszüntetését. Ez a történelmi jelentőségű, nemes akció megnyitja az utat az emberiség előtt, hogy véglegesen megszabaduljon a pusztító atomháború veszélyétől.

A Kínai Népköztársaság kormánya határozatot hozott a Koreában állomásozó kínai önkéntesek visszavonásáról és gyors ütemben végrehajtja ezt a döntést. Nem kis mértékben elősegítette az USA a távolkeleti béke megszüntetését és a koreai kérdés rendezését, ha követné a népi Kína példáját, visszavonná csapatait Dél-Koreából és felismerne a Dél-Korea területén levő összes támaszpontjait.

Egy európai atomháború veszélyének kiküszöbölésére a Lengyel Népköztársaság kormánya tett értékes kezdeményezést, amely nemzetközi téren nagy elismerést talált. A Lengyel NK javasolta, hogy Közép-Európában létesítsenek egy olyan övezetet, amelyben nem gyártanak, nem tárolnak és nem vetnek be atom-, hidrogén- és rakétafegyvereket.

A Német Demokratikus Köztársaság kormánya egy német állam-szövetség létesítésére irányuló javaslatát reális utat nyitott annak az abnormális helyzetnek a felszámolására, hogy Németország, 13 évvel a háború befejezése után még mindig két részre van szakítva. Az Ertekezleten képviselt országok kormányai érdeme szerint értékelik és teljes mértékben támogatják ezt a javaslatot.

Az égető nemzetközi kérdések elrendezése és a népek azon általános óhajának kielégítése, hogy intézkedések történjenek a nemzetközi feszültség enyhítésére és a „hidegháború” felszámolására, a Szovjetunió, a többi szocialista országgal folytatott tanácskozás után javasolta a keleti és nyugati államvezetők legmagasabb siku értekezletének összehívását. A Varsói Szerződés országainak kormányai a mai körülmények között a csúcserkekezletet a legfőbb eszköznek tekintik arra, hogy megóvják az emberiséget egy katonai katasztrófától és hogy a nemzetközi összefogás és az események fejlődését a béke megszüntetésére fel fordítsák.

Az Ertekezlet részvevői kifejezik meglepetésüket afelől, hogy a csúcserkekezletnek a szovjet fél által javasolt napirendjén olyan kérdések szerepelnek, amelyeknek megoldására megvannak a reális előfeltételek s amelyeknek rendezése elősegítené a helyzet megjavítását, az európai

biztonság megszüntetését és hozzájárulna a kölcsönös bizalmatlanság kiküszöböléséhez. Ezek a kérdések:

az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek haladéktalan beszüntetése; a Szovjetunió, az USA és Anglia mondjanak le a nukleáris fegyver alkalmazásáról;

egy olyan övezet létesítése Közép-Európában, amelyben ne legyenek atom-, hidrogén- és rakétafegyverek;

megnemtamadási szerződés megkötése az Észak-atlanti Szövetség tagállamai és a Varsói Szerződésben részvevő államok között;

a Németország területén és egyes európai államok határain belül állomásozó idegen csapatok létszámának csökkentése;

megegyezés kidolgozása egy meglepésszerű támadás megelőzésével kapcsolatos kérdésekben;

intézkedések a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok kibővítésére;

a háborús propaganda beszüntetése;

megfelelő módok találása a Közép- és Közép-Kelet térségében fennálló feszültség enyhítésére;

a bolygóközi térség katonai célú felhasználásának betiltása, az idegen területeken levő idegen katonai támaszpontok felszámolása és nemzetközi együttműködés a bolygóközi tér tanulmányozása terén;

békeszerződés megkötése Német-országgal;

az országok közötti kapcsolatok és érintkezés kifejtésére.

Mindezen kérdések között első helyen áll az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek beszüntetése. A kormányoknak, amelyek felelősséggel tartoznak népeik sorsáért, nincs joguk semmibevenni a világ legkülönbözőbb országaiban élő ezer meg ezer tudós figyelmeztetéseit az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek káros hatására és egy nukleáris háború borzalmas következményeire vonatkozóan. Eppoly nem szabad figyelmen kívül hagyni a tudósoknak azt a figyelmeztetését, hogy abban az esetben, ha az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek ezután is éppen úgy folytatódnak, mint eddig, nemzedékeken át az emberek milliói szenvednek majd ártórákító betegségekben.

Az atom- és hidrogénfegyverekkel folytatott kísérletek azonnali megszüntetése összhangban áll a világ népeinek törekvéseivel és reményeivel, mert a népeket aggasztja és kísérletek szörnyű következménye. Az ebben a kérdésben létesítendő egyezmény útját állná az egyre pusztítóbb erejű új, nukleáris fegyvertípusok gyártásának és fontos lépés volna a nukleáris fegyverkezési hajszát megszüntetésének útján.

Teljesen világos, hogy az amerikai és angol kormány azzal, hogy megtagadja a Szovjetunió példájának követését és folytatja az atom- és hidrogénfegyver-kísérleteket, csak visszavetetheti az emberiséget a kiinduló ponthoz ebben, a sorsára nézve annyira fontos kérdésben. A súlyos felelősség ezért teljes egészében az amerikai és az angol kormányra hárulna.

Az Ertekezlet részvevői kijelentik, hogy az általuk képviselt országok népeinek szilárd elhatározásuk mindent latba vetni a béke megszüntetésére és egy újabb világéges megelőzésére; e népeknek érdekük, hogy az európai földrész szívében atom-, hidrogén- és rakétafegyver-mentes övezet létesüljön. Ez az övezet máigban foglalja mindkét német államot — a Német Demokratikus Köztársaságot és a Német Szövetségi Köztársaságot —, valamint Lengyelországot és Csehszlovákiát.

Az Ertekezlet részvevői a nukleáris- és rakétafegyver-mentes övezet kialakítására vonatkozó lengyel javaslat felkarolásával nem törekednek arra, hogy valamely katonai jellegű előnyt biztosítsanak maguknak.

Ha összehasonlítjuk a tervezett atomfegyvermentes övezetbe eső államok területének kiterjedését, akkor kitűnik, hogy a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia és Lengyelország területe több, mint kétszeresen felülmúlja az övezet negyedik részvevőjének, Nyugat-Németországnak a területét. A Varsói Szerződés Szervezete részéről ebbe az övezetbe belépő országok lakossága szintén felülmúlja azon állam lakosságát, amely az Észak-atlanti Szövetség részéről csatlakozna ehhez az övezetbe.

Ami a saját nukleáris fegyvergyártást illeti, mint ismeretes, sem a Német Demokratikus Köztársaság, sem Csehszlovákia, sem Lengyelország, sem pedig a Német Szövetségi Köztársaság nem gyártják ezt a fegyvert. Ugyanakkor a Német Szö-

vetségi Köztársaság kormánya annakidején nemzetközi kötelezettséget vállalt, hogy nem gyárt a jövőben ilyen fegyvert. Mindezek azt bizonyítják, hogy semmiféle alap sincs annak feltételezésére, hogy az atomfegyvermentes övezet megteremtése a Varsói Szerződés országainak egyoldalú katonai előnyökét nyújt a NATO tagállamainak rovására. Ellenkezőleg, az európai nukleáris fegyvermentes övezet kialakítására vonatkozó javaslat realista jellege éppen abban rejlik, hogy a javaslat értelmében a Varsói Szerződés és a NATO tagállamainak egyaránt olyan kölcsönös intézkedéseket kell tenniük a nukleáris leszerelés terén, amelyek összességükben egyenlők kell legyenek a katonai jelentőség szempontjából.

Az Ertekezlet részvevői köszönik azt a ténnyt, hogy a Szovjetunió, a nukleáris fegyverrel rendelkező egyik nagyhatalom hajlandó kötelezettséget vállalni, hogy tiszteljenben tartja az atomfegyvermentes övezet státusát és az ebbe az övezetbe belépő államok területét olybá tekint, mint amely ki van rekesztve az atom-, hidrogén- és rakétafegyverek használatának övezetéből.

Sajnálatos, hogy egy nem európai hatalom — az USA — kormánya nemcsak hogy sietve negatív álláspontot helyezkedett a közép-európai atomfegyvermentes övezet kialakítására vonatkozó javaslattal szemben, hanem azt is lehetségesnek tartotta, hogy nyomatást gyakorolva európai NATO-szövetségeseire, megnehezítse és javaslat megvizsgálására való előterjesztését a magassiku értekezleten, valamint megvizsgálását a jövőben. Márpedig ez a kezdeményezés a közép-európai feszültség enyhítésére irányul és arra, hogy csökkentse az atomháború kirobbanásának lehetőségét ebben a térségben. E kezdeményezés valóra váltása, mint részleges megoldásra való törekvés, egyengetné az utat a leszerelés kérdésében kitűnő szélesebb körű egyezmény felé és illy módon elősegítené az összes népek fő célkitűzésének valóra váltását — az európai atomháború veszélyének és általában a háború veszélyének elhárítását. Meg kell állapítanunk, hogy a közvélemény széles rétegei és különösen nyugati politikai körök így fogták fel a javaslat értelmét.

Egyes NATO hatalmak vezetői köréből nyilatkozataikban ugyan sikeres tárgyalásokat óhajtanak folytatni, valójában azonban mindent megtesznek, hogy megnehezítsék a magassiku értekezlet összehívását, ha ugyan éppenséggel nem arra törekednek, hogy kiterjedjen egy ilyen értekezlet összehívása elől. Ebből a célból hozakodtak elő a kelet-európai országok úgynevezett „helyzetnek” kiagyalt problémáival, vagyis egy olyan problémával, amely a valóságban nem létezik. Az Ertekezlet részvevői határozottan elutasítják a kérdés bármilyen megvitatását, mert azt megengedhetetlen beavatkozásnak tekintik a szuverén államok belügyeibe, összeegyeztethetetlennek tartják a nemzetközi jog és az ENSZ Alapokmány előírásával. Az Ertekezleten részvevő államok kijelentik, hogy nem tűnnek semmiféle beavatkozást országuk belügyeibe; ez országok népei szilárdan és véglegesen ráleptek a szocializmus építésének útjára és megmásíthatatlan szándékuk, hogy minden külső meglepetéssel szemben megvédik munkájukat, biztonságukat.

Ami pedig azt a próbálkozást illeti, hogy a csúcserkekezlet elé terjesztett megvizsgálásra Németország újragyejtésének kérdésén, az ilyen próbálkozások csupán azoknak az érdekét szolgálják, akik nem óhajítják a csúcserkekezlet összehívását és nem kívánják annak sikerét.

A Varsói Szerződés tagállamai teljes mértékben megértik a német népek azt a törekvést, hogy megszüntesse országát kettősségességű; a tanácskozás részvevői Németország egysége helyreállításának és egy békészerző, demokratikus német állam megalakításának a hívei. De az a véleményük, hogy ezt a kérdést csakis maga a német nép, s ennek képviselőiben a jelenleg fennálló két német állam oldhatja meg és csakis a kölcsönös megegyezés alapján. A német kérdés megoldásának ez az egyetlen útja. Más államok, bármilyen jogot formálnak is erre, nem illetékesek megoldani ezt a kérdést a német nép és az öt képviselő két kormány, a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság kormánya megkerülésével.

Az Ertekezlet részvevői teljesen osztják a szovjet kormányt az álláspontját, miszerint a csúcserkekezleten kell megvizsgálni a német kérdésnek azt a részét, amelyért a négy hatalom felelős, ne-

vezetesen a német békészerződés kérdését. Mindkét német állam képviselőinek bevonása a békészerződés előkészítésébe — amint azt a Szovjetunió javasolja — lehetővé tenné a német nép számára, hogy világos fogalmat alkosson magának Németország további fejlődéséről és ösztönözni szolgálna arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság erőfeszítéseket tegyen a német nép nemzeti és állami egységének helyreállítására.

A Varsói Szerződés tagállamai nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a csúcserkekezleten részt vegyenek olyan semleges államok, amelyek nem kötnék katonai kötelezettségek az egymással szembenálló katonai csoportosulások egyikéhez sem és amelyek bebizonyították, hogy a béke és a nemzetközi együttműködés hívei. Az Ertekezlet részvevői kifejezik abbeli sajnálatukat, hogy a nyugati hatalmak nem támogatják a semleges államoknak a csúcserkekezleten való részvételére vonatkozó szovjet javaslatot.

Mivel a nyugati hatalmak nem hajlandók arra, hogy széleskörű összetételben tartsák meg az értekezletet, a Varsói Szerződés tagállamainak kormányai a megegyezés érdekében lehetségesnek tartják, hogy ne ragaszkodjanak az Észak-atlanti Paktum és a Varsói Szerződés összes tagállamai képviselőinek részvételéhez az értekezleten és belegegyezzenek abba, hogy a jelenlegi szakaszban szűkebb körben tartsák meg az értekezletet úgy, hogy a tárgyalásokon az Észak-atlanti Paktum és a Varsói Szerződés részéről három-három (négy) ország vegyen részt. Ebből a célból a Varsói Szerződést aláíró országok nevében felhatalmazták a Szovjetuniót, a Lengyel Népköztársaságot, a Csehszlovák Köztársaságot (a Román Népköztársaságot), hogy vegyen részt a csúcserkekezleten.

A jelenlegi Ertekezlet részvevői arra az egyöntetű következtetésre jutottak, hogy az előlított helyzet újabb erőfeszítéseket követel valamennyi állam részéről a nemzetközi feszültség enyhítésére és az idősebb, legfontosabb megoldatlan kérdések rendezésére. A Szovjetunió és a Varsói Szerződést aláíró más országok állhatatosan arra törekednek, hogy megegyezésre jussanak a nyugati hatalmakkal a leszerelési kapcsolatos kérdésekben. Ebből a célból nemcsak konkrét indítványokat terjesztettek elő, hanem egyoldalúan több gyakorlati intézkedést is tettek ez irányban. Ennek ellenére az USA, Anglia, Franciaország és az Észak-atlanti Paktum más tagállamainak kormányai nem vállaltak ezekre a javaslatokra, továbbra is folytatják a „hidegháború” politikát, veszélyes arányokban növelik fegyveres erőiket és fegyverzetüket.

A nyugati hatalmak — kihasználva azt, hogy többséggel rendelkeznek az ENSZ leszerelési bizottságában és annak albizottságában — kivonták magukat a gyakorlati, becsületes tárgyalások alól és 1957. augusztus 29-én olyan javaslatokat terjesztettek elő, amelyek lényegében nemhogy nem irányozták elő az atom- és hidrogénfegyver eltiltását, az államok fegyveres erőinek és fegyverzetének csökkentését, hanem ellenkezőleg, tág teret biztosítottak a fegyverkezés hajszát folytatására.

A nyugati hatalmak azzal, hogy rákényszerítették a javaslatokat a közgyűlés legutóbbi ülészakájára, s igyekeztek az általuk szervezett katonai tömbök részvevőinek túlsúlyát továbbra is fenntartani az ENSZ leszerelési bizottságában, olyan helyzetet teremtettek ebben a bizottságban, hogy ilyen körülmények között nem lehet arra számítani, hogy a leszerelési kérdések és szervezeten pozitív megoldást nyerjenek. Ilyen feltételek között az államok részvételével megtartandó csúcserkekezlet nyújtja a legjobb kilátást a legégetőbb leszerelési kérdések megoldására, nevezetesen azokra, amelyekkel kapcsolatban már a mai szakaszban fennáll egy kölcsönös enyhítható megegyezés lehetősége.

A Varsói Szerződés tagállamai kötelezettségüknek tartják a legnagyobb erőfeszítést kifejtani annak érdekében, hogy a nyugati hatalmakat valójában a leszerelés útjára készítsék, s ezzel elejét vegyék a katonai összecsúszások kirobbanásának az európai földrészen és elhárítsák egy újabb háború tragédiáját. A Varsói Szerződés tagállamainak képviselői azért gyűltek össze, hogy — nem szavakkal, hanem újabb konkrét tettekkel és javaslatokkal — ismétlen igazolják az európai béke és biztonság megszüntetésére

(Folytatása a 4-ik oldalon)

TERVEZET

Megnemtamadási egyezmény

a Varsói Szerződés és az Észak-Atlanti Szövetség tagállamai között

A szerződő felek — egyfelől az 1955. május 14-én Varsóban megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási Szerződésben részvevő államok, másfelől az 1949. április 4-én megkötött Észak-Atlanti Szövetségben részvevő államok,

Attól az óhajtól vezérelve, hogy előmozdítsák a nemzetközi kapcsolatokban az ENSZ Alapokmány célkitűzéseinek és elveinek valóra váltását;

Nagy jelentőséget tulajdonítva annak, hogy meg kell őrizni és tovább kell fejleszteni az egyenlőség, a belügyekben való be nem avatkozás, a megnemtamadás, a területi integritás és az állami szuverenitás kölcsönös tisztelgetésének elvén alapuló békés, együttműködési kapcsolatokat az államok között;

Attól a törekvéstől áthatva, hogy hozzájáruljanak a nemzetközi feszültség enyhítéséhez és az általános bizalom légkörének megteremtéséhez az államok közötti kapcsolatokban;

Figyelembe véve, hogy a jelenlegi helyzetben, amikor Európában két, egymással szembenálló államszövetség létezik, a nemzetközi légkör megváltozása, a fegyverkezési hajszát megszüntetése és egy újabb háború veszélyének elhárítása szempontjából nagy jelentőséggel bír, hogy két csoportosulásban részvevő államok kölcsönös kötelezettséget vállalnak, miszerint a nemzetközi kapcsolatokban nem folytatnak erőszakhoz és az erőszakkal való fenyegetéshez;

Elhatározták, hogy megkötik a je-

len megnemtamadási egyezményt és ennek aláírására felhatalmazták:

A Varsói Szerződés következő tagállamai; a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségét, a Lengyel Népköztársaságot, a Csehszlovák Köztársaságot és a Román Népköztársaságot;

Az Észak-Atlanti Szövetség következő tagállamai:

I. SZAKASZ

Megállapítva azt, hogy a nemzetközi jog és főként az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya tiltja a nemzetközi kapcsolatokban az erőszak, vagy az erőszakkal való fenyegetőzés alkalmazását, a Varsói Szerződés tagállamai és az Észak-Atlanti Szövetség tagállamai ünnepélyesen kötelezettséget vállaltak, hogy szigorúan tiszteljenben tartják ezt a tilalmat és nem folytatnak erőszakhoz, vagy erőszakkal való fenyegetéshez egymás ellen, sem együtt, sem külön-külön.

II. SZAKASZ

Mindazokat a vitás kérdéseket, amelyek egyfelől a Varsói Szerződés egy, vagy több tagállama, másfelől pedig az Észak-Atlanti Szövetség egy, vagy több tagállama között felmerülhetnek, csakis békés eszközökkel, az államok belügyeibe való be nem avatkozás elvének feltétlen tisztelgetésének alapján, a kölcsönös megértés szellemében, az érdekeltek felek közötti tárgyalások útján és az ENSZ-Alapokmányban a nemzetközi viszályok békés megoldására előírtakhoz más eszközökkel oldják meg.

III. SZAKASZ

Ha olyan helyzet állna elő, amely veszélyeztetné Európá békéjét, vagy biztonságát, a jelen megnemtamadási egyezményben részt vevő államok kölcsönösen tanácskoznak egymással, hogy közös intézkedéseket fogadjanak el és valóítsanak meg, amelyek az ENSZ Alapokmánya értelmében alkalmasak a békés rendezésre.

IV. SZAKASZ

A jelen megnemtamadási egyezmény 25. évre szól. Az egyezmény azon a napon lép érvénybe, amikor az 1955. május 14-én Varsóban megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási Szerződésben részt vevő államok, valamint az 1949. április 4-én megkötött Észak-Atlanti Szövetségben részt vevő államok meghatalmazott képviselői aláírják.

Amennyiben az 1949. április 4-i Észak-Atlanti Szövetség és az 1955. május 14-i Varsói Szerződés levélenyelvei megszűnnek, jelen egyezmény elveszíti érvényét.

V. SZAKASZ

A jelen egyezményt, amelynek hiteles szövege orosz, angol és francia nyelven készült, átadják megőrzésre az Egyesült Nemzetek Szervezete főtákarának. Az egyezmény szabályszerűen hitelesített másolatát az ENSZ főtákarára elküldi a jelen egyezményt aláíró államok kormányai.

Ennek hitelesített alulírt meghatalmazottak aláírta és hivatalos pecsétjével ellátta a jelen egyezményt.

Készült 1958-ban Varsóban.

Rajonunk kollektív gazdaságainak értékes tapasztalatcsereje

Május 27-én a rajoni pártbizottság és a rajoni néplapács kezdeményezésére rajonunk összes kollektív gazdaságainak elnökei, könyvelői és pártalapszervezeti titkárai tapasztalatcsere látogatást tettek a vingai és sági kollektív gazdaságokban. A látogatás után megbeszélést tartottak, ahol több kollektív gazdaság részéről beszámoltak arról, hogyan alkalmazzák a többfejű javadalmazásról szóló törvényt és milyen eredményeket értek el. A tapasztalatcsere munkálataira visszatérünk.

Az aradi Precizia termelőszövetkezet irógép-részlegének munkaközössége nagyjelentőségű megvalósítással gazdagította az irógépalkatrészek gyártását. Az alkatrészeket gyártókat, meglátogattuk az üzemet. Gábris Andor elvtárs, a részleg felelőse a következőket mondotta:

— Népköztársaságunkban az egyetlen üzem, ahol irógépalkatrészeket gyártanak. Az alkatrészeket azelőtt külföldről kellett importálnunk.

— Hová szállítják a gyártott alkatrészeket? — kérdeztem.

— Bukarestbe, valamint az ország minden városába, ahol irógépjavító műhelyek működnek.

Írógéppalkatrész gyártás Aradon

A falon sötételt selyemmel bevont karton mintadarabok láttak: betűkarakokat, irógép-szalagvillát, különféle betűtípusokat, billentyű-gyűrűket, váltókat. Rövidesen az irógépkezelés szükséges valamennyi alkatrészt elkészítik a Precizia szövetkezetben.

Találkoztam Rosenbach Jenő és Müller Árpád elvtársakkal, a pártalapszervezet bürojának tagjaival, valamint Braun Lászlóval a munkaközösség egyik tagjával. Rosenbach Jenő többszörös újtó, a szövetkezet vezetőjének és a műszaki tanácsnak tagja. Müller elvtárs régi szakmunkás, az alkatrész készítő részleg egyik kiváló dolgozója. A munkaközösségnek Lázár Lajos, Henger Ferenc, valamint Lübeck Miksa elvtárs a tagjai.

Megkérdeztem Rosenbach elvtársat, hogyan jutottak el az irógépjavítástól az alkatrész-gyártás gondolatáig:

— Többször voltam Bukarestben — mondotta — hivatalos kiküldetésben. Ott megtudtam, hogy irógépalkatrészekre nagy szükség van. Itthon azután tanulmányozni kezdtem egyes alkatrészek elkészítésének módját, majd a munkaközösséggel együtt megbeszéltem a műszaki tervek elkészítését. Ezután már csak a részek beszerzése és a szerzők elkészítése következett. Nagy segítséget jelentett munkaközösségünk számára, hogy Berencz József elvtárs, a szövetkezet igazgatója támogatott bennünket.

Ezután Braun László mondta, hogy újabb terv van a javításokról. Miután a külföldről behozott gépek a szükségletnek alig 25 százalékát fedezték, a Precizia munkaközössége elhatározta, hogy ezeket is gyártja. A mintapéldányt korszerűsítették és azon számos újítást alkalmaztak, a minisztérium népjóléti osztálya pedig jóváhagyta a tervet. A gép a külföldinél alacsonyabb áron kerül forgalomba.

A műhelyben elvtársias légkörben dolgoznak párttagok, IMSZ-tagok és pártionkviliek. Zaharie Ion, Schikertan József, Vig Lajos és Böhm Gábor IMSZ-tagok, kibontott irógép főle hajolva, munkájukba merülnek. Ionescu Constantin és Henger Ferenc képzett szakmunkások „Triumphator” típusú villany számológépek működését figyelik. Suciu Nicolae párttag, sokoldalúan képzett szakmunkás, számszámokat készít. A munkaszerződéshez ismét leül Müller Árpád elvtárs és folytatja precíziós munkáját: szalagvillák kerülnek ki kezei alól. Rámutat a mellette lévő asztalnál dolgozó fiatalemberre:

— Ferenc fiám, párttagjelölt, rövidesen párttag lesz.

A villanypréssnél a fiatal Szűcs János és Ardelean Eugen betűkarakokat gyártanak.

Végigtekintek a műhelyben, amely a termelés lázas ütemét eleveníti meg előttem. Szorgalmasan dolgozó emberekől bucsuzom, akik termelőmunkájuk eredményét a jövő zálogának tekintik.

Cs. P.

Tesztnevelés és sport

A városi és rajoni labdarugó bajnokság

most lejátszott fordulójára nem hozott különösebb meglepetést: általában a várakozásnak megfelelő eredmények születtek. A városi bajnokságban a Libertatea felzárkózott a szabadnapos FZ mellé, bár egy játékkal

többje van a cipőgyári csapatnak. A városi bajnokság eredményei: Olimpia—Epitok 3:0 forait, Motor—TEBA 3:0 forait, Libertatea—Panificatie 4:1, Vörös Triko—Strungul 5:3, Fulgerul—Banatul 3:0 forait. A bajnoki táblázat az alábbi:

FZ	16	14	1	1	70	10	29
Libertatea	17	13	2	2	43	16	28
Motor	16	10	3	3	42	15	23
Vörös Triko	16	9	4	3	36	17	22
Panificatie	16	10	1	5	43	25	21
Fulgerul	16	7	2	7	27	46	16
Strungul	15	6	3	6	33	26	15
Olimpia	16	7	1	8	34	29	15
Banatul	16	2	—	14	8	54	4
TEBA	16	1	—	15	9	64	2
Építőipariak	16	—	1	15	10	53	1

A rajoni bajnokságban az elmúlt hétről két mérkőzés eredménye változott meg: a Vingai Banatul—Zimándi Victoria 0:2 és a Kürtösi Frontiera—Mácsai Vointa 0:0 mérkőzések eredményeit igazolták 3:0 arányban a vingaiak, illetve kürtösiak javára. A heti forduló eredményei: Vingai Banatul—Kürtösi Frontiera 4:3, Kisiratosi Törökves—Szentlányi Otélul 3:0 forait, Siriana—Majláti Vointa 5:2, Alunisi Unirea—Kovaszinci Podgoriana 3:0 forait, Parkotai Soimii—Zimándi Victoria 6:0, Mácsai Vointa—Galsai Vointa 3:0 forait.

A táblázat a következő:

Vingai Banatul	17	12	5	—	52	18	29
Pankotai Soimii	17	13	1	3	59	24	27
Kisiratosi Törökves	17	11	1	5	34	15	23
Siriana	16	10	2	4	43	19	22
Kürtösi Frontiera	16	9	2	5	43	19	20
Mácsai Vointa	17	9	3	6	27	31	20
Majláti Vointa	17	8	3	6	34	32	19
Szentlányi Otélul	17	7	1	9	23	31	15
Zimándi Victoria	15	4	—	11	15	41	8
Alunisi Unirea	17	3	1	13	16	51	7
Galsai Vointa	15	2	—	13	12	45	4
Kovaszinci Podgoriana	15	2	—	13	11	43	4

Néhány sorban

A Duna Kupa első fordulóján a nyolcadik mérkőzést kedden játszották le Szőlőbányán és a Lewski csapata 1:0 arányban legyőzte a noviszdai Vojvodinát. A gólt Jordanov szerezte. A Hadsereg Központi Háza csapata szombaton játsza le a visszatérő mérkőzést Budapesten az MTK-val, a

Temesvári Stința pedig Temesváron látja vendégül a prágai Dinamot. Ez utóbbi mérkőzést vasárnap rendezik. Szombat este újabb városközi ökölvívó versenyt terveznek. Ezúttal Nagyványa válogatottja lenne az aradi válogatott ellenfele. A mérkőzést valószínűleg az ICA pályáján rendezik villanyfényben.

HIREK - KÖZLEMÉNYEK

Pronosport közlemények

NE FELEDJÉ, hogy aki leadja május 30-ig a Pronosport különleges CM 1, CM 2 és CM 3 szelvényét (a nemzetközi labdarugó mérkőzést) két színnel jelzett cédulát is, kap, amely jelölésű, hogy részt vegyen a különleges díjak ingyenes húzásán 1958 június 5. és 12. között.

NE FELEDJÉ, hogy az ingyenes díjak második húzása, június 5-én, a következő értékes tárgyakat sorolják ki:

2 drb. 350 kbc Jawa motorkerékpár, 1 drb. Schaffhausen aranyórát, 5 drb. hűtőszekrényt, 2 drb. aragaz kályhát és tartályt, 3 drb. Operett-típusú rádiót, 3 drb. mosógépet, 3 drb. férfi kerékpárt, 1 drb. női kerékpárt, 50 drb. futball labdát, 200 drb. 1958-as Pronosport naptárt.

NE FELEDJÉ minél több órádás megajándékozásával a CM 1, CM 2 és CM 3 szelvények kiállításához, nővel annak a lehetőségét is, hogy minél több tárgyat nyer. A szelvények száma korlátozott! Szeressz be idejében a Lotto-Pronosport ügynökségeket!

Nagy választékban új áruk érkeztek:

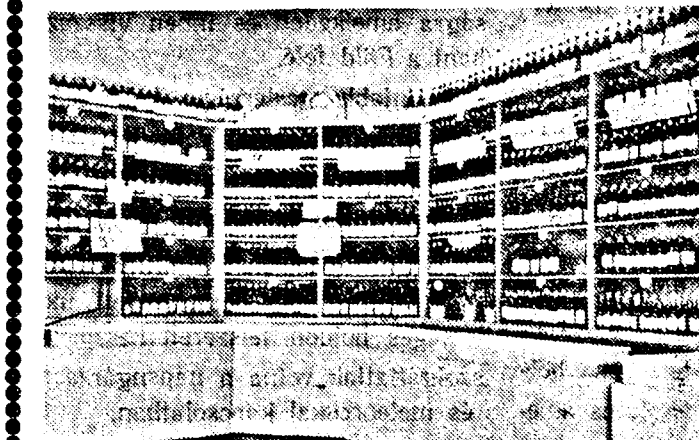
— gyermekcikk, — nők részére nyári ruhák, — nyári férfiöltönytök

a 75., 15., 85. és 32. számú „Universal” áruházba

Az aradi nyugdíjasok kölcsönös segélyező pénztára június 2-án a szabó osztályon szabászati tanfolyamot indít. A tanfolyamon férjemenő, gyermek, női és férfi ruhák készítését tanulják. Belfrakozások naponta a Belső Ferenc utcán, a szabó osztályban, a 17. és 18. sz. szobákban. Előnyös tandíj! Tel.: 10-10-10.

PIONIROK ES ISKOLÁSOK TANULOK ES FOISKOLAI HALLGATOK! Biztosítsatok a nyári szünidőre a kedvelt folyóiratokat és újságokat! Fizessetek elő hosszabb időszakra (3—5 hónapra) a napisajtó és folyóiratok előfizetését, el fogadják az örökös lapterjesztők, postai kézbesítők és postahivatalok.

„GOSTAT” ÜZLET, Liszt Ferenc utca

Válogatott borok és pálinkák

Kimért bor ára 8,50 lei

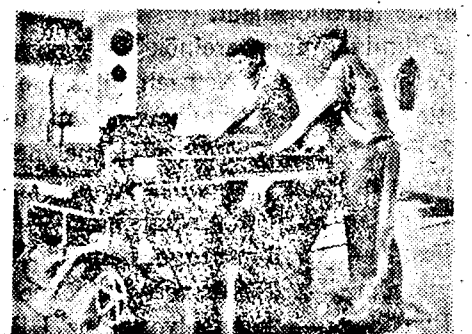

A nyári betakarítás előtt

Az ujaradi gép- és traktorállomáson

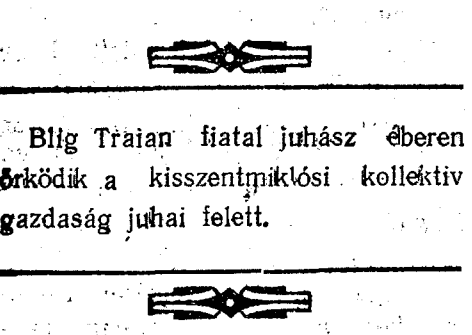

Gogea Constantin és Groza Stefan rendeltetési helyére szállítják a már teljesen kijavított UTV cséplőgépet.

A cséplőgépek, valamint az aratókötőgépek javításánál nagy feladat hárul az asztalosokra is. Milovan György és Ray Mihály a cséplőgépekhez és aratókötőgépekhez szükséges faalkatrészeket készítenek egy modern fagegmunkáló gépen. Mindketten szorgalmas munkások, napi előírásaitaikat rendszeresen teljesítik.

A kisszentmiklósi kollektív gazdaságban

Blig Traian fiatal juhász éberen őrködik a kisszentmiklósi kollektív gazdaság juhai felett.

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, május 31-én este 8 órakor a Kulturpalota nagytermében tartja az idény 35. szimfonikus hangversenyét. Vezényel: Nicolae Brinzeu. Szólisták: Valentin Gheorghiu, érdemes művész (zongora). Másorok: Weber: Oberon nyitány. Mendelssohn-Bartoldy: g-moll zongoraversenye. Dimitrie Cuculin: XI. szimfónia (országos bemutatás). A 35. számú biletjegy érvényes. Jegyek az ügynökségnél és a Kulturpalota pénztárában kaphatók.

Arad város kalauza

Megjelent Arad város kalauzának magyar kiadása. Kapható minden újságos bódében és a Turista Irodában. Ára 5 lei. A könyvecske feltünteti az utcaneveket és térképet is közöl.

IDŐJÁRÁS

Az aradi meteorológiai állomás jelenteti:

Szerdán, május 28-án a tartomány területén csapadékok nem jellezték. Tartomány-szerte meleg idő volt. Aradon a legmagasabb hőmérséklet 32 fok volt, míg a maximális szélesség 18 km volt óránként.

A mai napra várható időjárás nyugat felől erősödő felhőfelvonulások, helyenként kisebb esők. Meleg idő. Hőmérsékleti értékek: napközben 23 — 34, éjjel 14 — 20 fok között. Mérsékelt légáramlás.

A hegyaljai villamosvasút hírei

Az utasok kérésére

Nemrég a Podgoria villamosvasút vezetősége az utasok kérésére bizonyos változtatást eszközölt a menetrendben. A helyzet ugyanis az, hogy a téli hónapokban a 13—14-es számú vonatot, este 20 óra 15 perckor indult Aradról Kovaszinc felé, s onnan fél 10-kor indult vissza. Most ez a vonat Világosig közlekedik és Világosról 10 óra után indul és 11 óra 39 perckor érkezik Aradra.

Igy a világosi lakosok is elvégezték vásárlásaikat a délutáni órákban vagy szórakozhatnak Aradon, mert a negyed 9-es villamos most már Világosig közlekedik. De az aradiak közül is sokan kérték ezt a változtatást és helyeselték, hogy eleget tettek a kérésnek. Így ugyanis a kirándulók például a késő esti órákban kellemes, hűvös időben utazhatnak haza.

Az általános javítási terv keretében

március közepén a hegyaljai villamosvasút aradi állomásán jelentős javítási munkálatokba kezdtek. Szükség volt erre azért, mert az állomás területén a sínparók alacsonyban feküdtek és a sínparók között, de a peronon is esős időben töcsék keletkeztek. Ezért most leemelték a sínparókat (összesen körülbelül egy kilométernyi hosszúságban), megerősítették az alapot és magasabbra tették a peron is. A peron talaját részletesen építették, hogy lefolyást biztosítsanak az esővíznek és vastag rétegben kötőmörtetet szórta el. Körülbelül 1500 négyzetméteren végezték ezt a munkát.

Az újító bizottság utolsó ülésén

a Podgoria vállalatnál (május 6-án) összesen 10 legutóbb benyújtott újítási és ésszerűsítési javaslatot tárgyalta meg. Több újítási javaslat nagyjelentőségű. Így például az egyik újítási javaslat alapján megvalósítható a pótkocsik villanyvillása (az

eddiggi fűtési helyettesítése). Ennek megoldása bizonyos beruházásokat igényel és ehhez a feleltes szervek beleegyezését is meg kell várniuk, mielőtt hozzálátának a kivitelezéshez. Az újítási javaslat értékeit bizonyítja, hogy ezzel — évente körülbelül 180.000 lejti takaríthatnak meg.

Az új filmek

DOZSA GYÖRGY: június 1-ig: DANI (magyar film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 10 és 12 órakor matiné.

NICOLAE BALCESCU: május 29-ig: A FOUTCA (spanyol film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 11 órakor matiné.

HERBAK JÁNOS: június 1-ig: A BIRKOZO ES BOHOC (színes szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

I. L. CARAGIALE: június 1-ig: JOG AZ ELETHEZ. (mexikói film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

IFJUSAGI MOZI: június 1-ig: GYERMEKEK (szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

SOLIDARITATEA (Gáj): június 1-ig: FEDRA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: (Mikelaka): június 1-ig: Kamélia.

PROGRESUL (Ujarad): június 1-ig: AIDA. Előadások: 5 és 7 órakor.

TEBA: (üzemi filmszínház): május 31 és június 1-én: UTAK ES SORSOK (szovjet film). Előadások szombaton 3,30, 5,30 és 8,30 órakor. Vasárnap 11, 3, 5, 7 és 9 órakor.

DECEMBER 30 (üzemi filmszínház): május 31 és június 1-én: VÉLED TANCLOK (oszták film). Előadások: 2, 4, 6 és 8 órakor.

ILIE PINTILIE: (Mosóczi telep): május 30—június 1-ig: BAKARU-HABAN (magyar film). Előadások: pénteken és szombaton 7 órakor, vasárnap 3, 5, és 7 órakor.

Juan Antonio Bardem

neve egyet jelent a Franco-fasizmussal leplező új, realista spanyol filmművészettel. Elede olyan változatos, mint cselekményekben gazdag filmjei. Régi színészcsaládból származik. Pályáját színházként kezdte. A világot jelentő deszkák azonban nem teremnek számára sok babért. S mert valamiből élnie kell, hát agronómus lesz. De aki ereiben érző buzogni a művészi elhivatottságot, nem nyugodhat. Tíz esztendője, hogy Madridba indul megévezsere: szerencsét próbált. Beiratkozik a filmművészeti főiskolára. Néhány év múlva az úgynevezett amerikai gyúdságot telepező forgatókönyvet ír, az Isten hozta mr. Marshall-t s egyszerre hirtelen ember lesz. „A Comicos” című

filmét önállóan írja és

rendezi. A következő is, a Vidám husvét-ot, ezt a humorral teli vígjátékot, majd az Egy biciklista halála című alkotásával korunk legnagyobb filmrendezői közé emelkedik.

Kritikusai elismerik, hogy Eisenstein ember és lélekábrázolásának legnemesebb hagyományait fejlesztette tovább. Amikor a cannesi filmfesztiválon bemutatják az Egy biciklista halála című filmjét, francia barátai meghívják a Párizsba. Bardem azt mondja, nem tudna a francia fővárosban jó filmet rendezni, mert spanyol és arra született, hogy hazájáról beszéljen.

Spanyolországban azonban ugylátszik, nem sokra becsülik a hazahúzó patriotizmust, mert a Cale Mayor (A kőbánya) forgatása köz-

Pereg a film

A FOUTCA

ben letartóztatják. Csak azután folytathatja megkezdett munkáját, miután szabadonbocsátásért kiáll az egész haladó világ és hazája egyetemes ifjúsága tüntet az ország legnagyobb művészeinek letartóztatása ellen. Francok halálának félnek Bardemtól, akit alkotó munkáján kívül semmi sem érdekel. Szerinte még a politika sem. Ez a film azonban nagyon is politizál. Az élnyomás alatt nyugó szenvedőkért, az emberiség életért száll szóra. Mindennél fontosabb az igazság, az igazságot meg kell mondani, nem szabad elhallgatni! — mondja Frederico S. Bardem, akit filmjében a

rek erkölcsére rátelepedett a kor, buta tréfákba fullad, aljas csínyre zsugorodik a felszabadulni nem tudó emberit alkotmánygyűs. Juan más társadalmi rendszerben becsületes, erkölcsös ember is lehetne s Isabellnek is jobb sors jutna, mint az amerikai filmek hamis illúzióiban ringatótt álmos várakozás. Igazságot vallani és vállalni tudó emberek lehetnének, mint Frederico-Bardem, aki az új Spanyolországért utazhat szál síkra.

Bardem rendezése sok újszerű filmmegoldással juttatja érvényre ezt a mondandóval. Nem hiába tartják róla a haladó spanyol művészet képviselői, hogy hazájában éppen a technikai és modern esztétikai megoldásokat összpontosító filmjeivel hozza az iro-

dalmi-művészeti élet újjászületését.

Végezetül oszpan Betsy Blair alakításáról. Ez az amerikai színésznő a Marty című film címszerepében tűnt fel. (Hamarosan forgatják Aradon is). Ez a film megnyerte a cannesi nemzetközi filmfesztivál nagydíját, az arany pálmát.

Betsy Blair nagy színész — Bette Davis-hoz hasonlítják s ez kétségtelenül nagy dicsőret. S hogy tényleg dicsőret szót megérdemel, bizonyítja a Foutca-ban nyújtott alakítása, a lélek finom rezzenéseinek elmélyült rajza. Egy-egy mozdulattal történeteket mond és szeme se rebben feleslegesen. Ezt a modern színjátszás szótárában bensőséges játéknak hívják.

Mózer István

A Varsói Szerződés tagállamainak NYILATKOZATA

(Folytatás a 2-ik oldalról).

irányuló ösztönző törekvéseiket. Attól az óhajától vezérelve, hogy a leszerelés kérdését tuljuttassanak a horizonton és torulatot hozzanak létre az államok közti bizonia és békés együttműködés megszilárdítása irányában, az értekezeten képviselt kormányok elhatározták, hogy a jövőben egyoldalúan 419.000 emberrel csökkentik a Varsói Szerződés tagállamaiban fegyveres erőit. Ennek megfelelően csökkenteni fogják tengerészeti, haditechnikai felszerelésüket és katonai kiadásukat is.

Az értekezlet résztvevői tudomásul vették és megvitatták a szovjet kormány a Román Népköztársaság kormányával egybehangolt javaslatát a Varsói Szerződés értelmében a Román Népköztársaság területén állomásozó szovjet csapatoknak a területéről való visszavonására vonatkozólag. Az értekezlet résztvevői jóváhagyják ezt a javaslatot és kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy az összes népek ezt a szocialista államok következetes békésítő politikájának újabb bizonyítékaként fogadják.

A Varsói Szerződés tagállamai a kormányaik kifejezik azt a reményüket, hogy az Amerikai Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és az Észak-Atlanti Paktum más tagállamai lépéseket fognak tenni fegyveres erőik és fegyverzetük csökkentésére és így tetteikkel bizonyítják be az európai béke és biztonság megerősítésére irányuló óhajukat. Ha a NATO tagállamai követnék a szocialista országoknak a fegyveres erőik és a fegyverzetük csökkentésére vonatkozó intézkedéseit, ez nemcsak hogy előmozdítaná az európai országok kapcsolatában fennálló feszültség enyhülését, a fegyverkezési hajszát megszüntetné, hanem lehetővé tenné azt is, hogy Európa népei megszabaduljanak az államok anyagi erőforrásainak évről-évre mind nagyobb részét elnyelő, felduzzasztott katonai költségvetésektől és ez utat nyitna a népek gazdasági és szellemi felvirágzásának.

A Varsói Szerződés tagállamai az összes katonai tömbök és csoportosulások felszámolásának hívei, mivel a tömbök létezése az államok közti kapcsolatok kiéleződéséhez vezet és közöttük a katonai összeköttetés kiépítésének állandó veszélyét alakítja ki. Minthogy azonban a nyugati hatalmak nem hajlandók felszámolni az általuk alakított katonai csoportosulásokat és helyettük tényleges kollektív biztonsági rendszert létesíteni Európában és a világ több más részében, az Értekezlet résztvevői szükségesnek tartják preventív intézkedéseket hozni a felmerülő sürdősorok enyhítésére és arra, hogy megakadályozzák a hatalmak két fő csoportosulása közötti ellentétek katonai konfliktussá fajulását. E célból javasolják egy megnevezési szerződés megkötését a Varsói Szerződés és az Észak-Atlanti Paktumban résztvevő országok között. E szerződés a szerződő felek alábbi kölcsönös kötelezettségei alapján köthetnek meg:

1. — Nem folyamodnak erőszak alkalmazásához vagy erőszakkal való fenyegetéshez egymás ellen.
 2. — Kölcsönösen tartózkodnak a belügyekbe való beavatkozástól;
 3. — A közöttük felmerülő összes vitás kérdéseket csak békés eszközökkel, a megértés és a méltányosság szellemében, az érdekeltek felek közötti tárgyalások útján oldják meg;
 4. — Kölcsönösen tanácskoznak, ha olyan helyzet állna elő, amely veszélyeztetné az európai békét.
- Az Értekezleten kidolgozták a NATO tagállamai és a Varsói Szer-

ződésben résztvevő államok közötti megnevezési szerződés tervezetét és elhatározták, hogy azt továbbítják a NATO-ban résztvevő országok kormányainak.

A Varsói Szerződésben résztvevő államok azzal a felhívással fordulnak a NATO tagállamokhoz, hogy fogadják el a megnevezési szerződés megkötésére vonatkozó javaslatukat. Meggyőződésük, hogy ha a NATO-hatalmak végre elfogadják a szerződés megkötését a Varsói Szerződés tagállamaival, ez a nemzetközi helyzet fejlődésében a kívánt fordulat kezdetét jelentené a katonai csoportosulások tagjainak jelenleg egymással szembenálló államok közötti bizonia és békés együttműködés irányában. Hiszen mindenki számára világos, hogy egy újabb háború csakis a két csoportosulás közötti konfliktus következménye lehet. Másrészt éppen ilyen világos, hogy ha a csoportosulások — amelyek magukban foglalják a haditermelés szempontjából világviszonylatban legfejlettebb 23 államot — támadás céljából nem helyezik mozgásba gépezetüket, nem lesz háború sem.

Ezenkívül a megnevezési szerződésnek kötelezettség hatékony tényező faktora, s amint a történelmi tapasztalat tanúsítja, a kötelezettség megszegése a nemzetközi elszigetelés helyzetébe juttatja az agresszort, megkönnyítve az agresszió elleni állást foglaló erők közötti összefogást és az agresszor szelvezését.

Az Értekezlet résztvevői pozitív ténynek tekintik, hogy az angol kormány kedvezően fogadta a megnevezési szerződés eszméjét, amint ezt nemrégiben Mac Millan angol miniszterelnök kijelentette.

A Varsói Szerződés tagállamai bármely pillanatban hajlandók kijelölni megbízottakat, hogy eszmecserét folytassanak az Észak-Atlanti Paktum tagállamaival képviselőivel a meg nem támadási szerződés megkötésére vonatkozó javaslatl kapcsolatos problémákról. Egy ilyen eszmecserére még a magassiku értekezlet előtt nyomban sor kerülhetne; ez mekönyvítene az egyezmény megkötésére vonatkozó végleges határozat meghozatalát a magassiku értekezleten.

A nemzetközi helyzet olyan, hogy miközben új intézkedéseket tesznek a „hidegháború” felszámolásának, a fegyveres erőik csökkentésének és a békés együttműködéshez szükséges előfeltételek megteremtésének irányában, valamennyiüknek tanúságot kell tennünk tisztánlátásunkról és a szocialista országaink biztonságáért rájuk háruló felelősség tudatáról. Megengedhetetlen, hogy a szocialista országok népei csökkenték éber-

ségüket, mivel a Varsói Szerződés tagállamainak békére törekvő erőfeszítései még nem találnak visszhangra a NATO országok kormányainál, amelyek továbbra is igyekeznek súlyosítani a nemzetközi helyzetet és fokozni a fegyverkezési hajszát. A jövőben is mindent el kell követnünk annak érdekében, hogy ne alakulhasson ki olyan helyzet, amelyben az erópolitika hívei erőszakhoz folyamodhassanak a szocialista államokkal szemben. Ez annyit jelent, hogy a Varsói Szerződés tagállamai tántoríthatatlanul haladva a nemzetközi feszültség enyhítésének útján, semmivel sem csökkentik gondoskodásukat népeik biztonságára érdekében. Azon országok kormányainak, amelyek az erópolitika építene és a háborús szakadék szélén igyekeznek egyensúlyozó mutatványokat végezni, tudniuk kell, hogy a szocialista országok elleni háború az agresszort csakis pusztulásba sodorhatja.

Az értekezleten képviselt államok kijelentik, hogy minden erőfeszítést megtesznek a béke további megvédéséért és küzdeni fognak egy újabb háború elhárításáért. Ugy véljük, hogy az államok kormányainak nincs és nem lehet sürgetőbb és magasabb feladata, mint a tartós béke meghonosítása és a népek megmentése a pusztító nukleáris háború veszélyétől. Egyszersmind úgy véljük, hogy a kormányoknak a nemzetközi kérdésekben nem abból kell kiindulniuk, ami az országokat elválasztja egymástól, hanem abból, ami közelebb hozza őket egymáshoz, hogy egyesült erővel biztosíthassák Európa s ennél fogva az egész világ békéjét.

A háborúk nem egyszer zúdítottak Európára szereztsélességet és pusztulást. Erről tanuszkodnak az európai országokban számos város és fau romjai, amelyek még ma is látványok, erre emlékeztetnek a megsemmisített emberek milliói. S még élénk emlékeztünkben él, hogy millió és millió férfi, nő és gyermek pusztult el a második világháború tüzeiben. Az összes államok kormányainak kötelessége, hogy ne engedjék meg egy újabb háború kirobbanását, hogy mentse meg Európát és az emberiséget egy újabb és felmérhetetlenül súlyos tragédiától. Nem szabad, hogy Európa, amely területén sok évszázados kultúra műemlékeit őrzí és ahol számos ipari központ van, ismét hadsíntré válik. A béke, a nyugalom és a biztonság övezete lehet és azaz is kell válnia.

A háború nem elkerülhetetlen, a háború elhárítható. A népek egyesült ereje megvédheti és megszilárdíthatja a békét.

M. SHEHU,
az Albán Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

A. JUGOV,
a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

V. SROKY,
a Csehszlovák Köztársaság Kormányának elnöke

O. GROTEWOHL,
a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnöke

J. CYRANKIEWICZ,
a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

S. CHIVU,
a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

KADAR J.,
a Magyar Népköztársaság államminisztere

N. SZ. HRUSCSOV,
a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsának elnöke

Moszkva, 1958. május 24.

Az Egyesült Államokban újabb sikertelen kísérletet tettek egy mesterséges hold felbocsátására

WASHINGTON. (Agerpres).

Az Egyesült Államokban ismét sikertelenül végződött egy új mesterséges hold felbocsátására irányuló kísérlet.

Az amerikai sajtóügynökségek jelentése szerint május 27-én este egy Vanguard rakéta segítségével mesterséges holdat bocsátottak fel.

Eleinte úgy látszott, hogy a 9 kiló 74 deka súlyú és 50,8 cm átmérőjű mesterséges holdat sikerült feljutatni kijelölt pályájára. A Vanguard rakéta látszólag szabályszerűen működött, a mesterséges hold azonban nem kezdte meg földközeli pályáját. Richard Porter, a mesterséges holdak felbocsátásával kapcsolatos ame-

rikai terv igazgatója közölte, hogy a mesterséges hold kezdősebessége nem volt elegendő ahhoz, hogy legyőzze a Föld vonzóerejét.

A Brit Antillákra az Egyesült Államok Nemzeti Akadémiájához érkezett jelentés szerint a mesterséges hold mintegy 2000 mérföld magasságra emelkedett és innen visszahant a Föld felé.

Az újabb mesterséges hold felbocsátásával kapcsolatos kudarc rendkívül nagy csalódást keltett Washingtonban, annál is inkább, mivel nagy reményeket fűztek azokhoz az adatokhoz, amelyeket az elvesztett mesterséges holdon felszerelt készülékek szolgáltatott volna a napugazsárral és meteorológiai kapcsolatban.

Ceylonban rendkívüli állapotot léptettek életbe

COLOMBO. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Május 27-én, Ceylon főköormányzójának rendelete alapján rendkívüli állapotot léptettek életbe az ország egész területén. A városokban korlátozták a közlekedést.

Ezekre a szigorú intézkedésekre azért volt szükség, mert ismét villogás tört ki a sziget lakosságát alkotó két legfontosabb népcsoport — a szingalezek és a tamilok között. A lapok közlik, hogy az ország egyes központjaiban megszakadt a közlekedés és a telefonösszeköttetés. Az összetűzések során halottak és sebesültek voltak.

Sajtójelentések szerint az ország reakciós elemei — bizonytalan légkör létrehozása érdekében — hűségbandákat szerveznek, melyek megtámadják az állampolgárok lakásait, terrorizálják őket és pánikot keltenek a lakosság soraiiban. A reakciós elemek ezeket a zavarokat arra szeretnék felhasználni, hogy megdöntsék Ceylon semleges, független politikát folytató jelenlegi kormányát.

Az Olasz Kommunista Párt nagy győzelmet aratott

Közzétették az olaszországi választások végleges eredményeit

ROMA. (Agerpres). Rómában közzétették a május 25-i képviselőválasztások hivatalos eredményeit. A szavazatok és mandátumok megoszlása a következő: Keresztény-Demokrata Párt 42,4 százalék, 273 mandátum; Olasz Kommunista Párt 22,7 százalék, 140 mandátum; a Nenni-vezetése alatt álló Szocialista Párt 14,2 százalék, 84 mandátum; a Saragat vezette Szociáldemokrata Párt 4,6 százalék, 23 mandátum; az „Olasz Társadalmi Mozgalom” elnevezésű ujjasista párt 4,7 százalék, 25 mandátum; liberálisok 2,5 százalék, 16 mandátum; „népi” monarchisták 2,6 százalék, 13 mandátum; „nemzeti” monarchisták 2,2 százalék, 10 mandátum; radikális köztársaságok 1,4 százalék, 7 mandátum; néhány kisebb csoportosulás 4 mandátumot szerzett.

Az olasz belügyminisztérium által közzétett végleges adatok szerint, a május 25-i általános választások eredményeként a szenátusi mandátumok, a leadott szavazatok arányában a következőképpen oszla-

nak meg: a keresztény demokraták a szavazatok 41,2 százalékát és 122 mandátumot, a kommunisták a szavazatok 21,8 százalékát és 60 mandátumot, a Nenni-féle szocialisták a szavazatok 14,1 százalékát és 35 mandátumot, a Saragat-féle szociáldemokraták a szavazatok 4,4 százalékát és 5 mandátumot, az Olasz „Szociális Mozgalom” nevű ujjasista

ta párt a szavazatok 4,3 százalékát és 8 mandátumot, a liberálisok a szavazatok 3,9 százalékát és 4 mandátumot, a „népi” monarchisták a szavazatok 3 százalékát és 5 mandátumot, a „nemzeti” monarchisták a szavazatok 2,2 százalékát és 2 mandátumot kaptak. A „baloldali függetlenek” 3 szenátusi mandátumot kaptak.

Palmiro Togliatti nyilatkozata a választások eredményeivel kapcsolatban

ROMA. Agerpres.

Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára, az olaszországi általános választások eredményét kommentálva kijelentette, hogy ellenfeleinek számtalan rágalma ellenére is a kommunista párt nagy győzelmet aratott a választásokon. A választások eredménye, — mondotta Togliatti — megcáfolja mindazoknak az állításait, akik egyre azt hajlogatták, hogy a kommunista párt súlyosbodik válságon meggyerezül.

Togliatti ugyanakkor említést tett a szocialisták sikereiről. Hajlandók vagyunk — mondotta Togliatti — egy nagy baloldali tömböt alakítani, amelyhez utólag a szociáldemokraták is csatlakozhatnak. Togliatti felhívta a figyelmet arra a veszélyre, hogy a keresztény-demokraták megkísérelhetnék kormányt alakítani, a monarchista és neofasista jobboldal támogatásával. Az összes demokratikus és antifasiszta erőknek éberen kell őrködniük és össze kell fogniuk a demokratikus szabadságjogok megvédésére — mondotta Togliatti.

A FRANCIAORSZÁGI HELYZET

Pflimlin benyújtotta lemondását

PARIZS. Agerpres.

A francia Nemzetgyűlés kedd éjjel folytatta az alkotmánymódosító törvénytervezet vitáját. Pflimlin beszéde után Ramadier szocialista párti képviselő emelkedett szólásra, aki arra kérte a kormányt, hogy mindaddig maradjon a helyén, amíg a Nemzetgyűlés bizalmát bírja.

Georges Bidault, az MRP párt vezetője és De Gaulle híve felszólalásában rámutatott arra, hogy Pflimlin miniszterelnök és De Gaulle hétfő éjjeli megbeszélését a kormány kezdeményezte. Bidault hangsúlyozta: a kormány helyeselte, hogy De Gaulle hétfőn este Párizsba jöjjön, majd hozzáfűzte: megbízható forrásból származó hírek szerint De Gaulle megbeszélést folytatott Guy Mollet-vel, a szocialista párt vezetőjével is.

Jacques Duclos, a kommunista parlament csoport elnöke bejelentette, hogy a kommunista képviselők az alkotmány-módosító tervezetre szavaznak. Duclos hangsúlyozta, hogy a kommunisták szavazatát a köztársaság megvédésére adott szavazatnak kell tekinteni és nem az alkotmány módosítás javára adott szavazatnak. „A kommunista képviselők politikai okokból szavaznak a módosító tervezetre, hogy ne adjanak alkalmat a kormánynak az alibire”. Ha a kommunisták a tervezet ellen szavaznak, ez kormányválságot idézhet elő, amelyet a De Gaulle hatalomrajutását szorgalmazó körök óhajtanak.

A Nemzetgyűlés ezután elvben, 408 szavazattal 165 ellenében elfogadta az alkotmánymódosító tervezetet. A poujadista, a független párti és a volt gaullista képviselők a tervezet ellen szavaztak. Az alkotmány-módosító törvénytervezet végleges megszavazására ezután kerül sor.

A nemzetgyűlési szavazás után a független párti miniszterek benyújtották lemondásukat.

Pflimlin miniszterelnök — annak ellenére, hogy a Nemzetgyűlés mellett szavazott, semmibevéve május 27-én este tett nyilatkozatát, melynek értelmében a kormánynak „nincs szándékában kormányválságot előidézni” — szerdán reggel benyújtotta lemondását a köztársasági elnöknek. „Ily módon — hangsúlyozza az UPI hírügynökség — Pflimlin megnyitotta a hatalomhoz vezető utat De Gaulle számára”.

Ugyancsak az UPI jelentette, hogy Coty elnök azonnal tárgyalásokat kezdett az új miniszterelnök személyének kijelölésével kapcsolatban. „Ugy véljük, — hangsúlyozza a hírügynökség, — hogy ezek a megbeszélések De Gaulle meghívásával fognak végződni.” Coty felkérte Pflimlint, hogy utódja kinevezéséig folytassa az ügyek intézését.

Dakarban bizottságot alakítottak a demokratikus szabadságjogok megvédésére

PARIZS. Agerpres.

Mint a Liberation közli, Dakarban bizottság alakult a demokratikus szabadságjogok megvédésére. A franciaországi lakossághoz intézett felhívásban a bizottság figyelmet fordított a reakció mesterkedéseire.

A felhívás többek között hangsúlyozza: „Az utóbbi időben komoly események zajlanak le Franciaországban és Algériában. A fasiszták, — ki-

használva a kormányválságot és bizonyos francia államférfiak ingadozó álláspontját — aktívan készülnek a diktatúra kikiáltására. Az afrikai reakció képviselői nyíltan az algériai felkelők támogatására szólítanak... A fasiszta ellenség valamennyi demokratikus szabadságjogot. A fasiszta erőseni fogja nyomását a nemzeti függetlenségükért harcoló afrikai népekre is”.

Az oxfordi békeharcosok menetelelése

LONDON. Agerpres. A TASZSZ jelenti:

Május 27-én ért véget az oxfordi békeharcosok nagyszabású menetelelése a Britte-Norton-i amerikai katonai támaszponthoz. Az atom-leszerelésért indított mozgalom felhívására szervezett menetelelést résztvevői az ame-

rikai támaszpont parancsnokságának petíciót nyújtottak át, mely az atom-leszerelésre szólta fel az Egyesült Államokat. A katonai támaszpont bejáratával szemben tiltakozó népgyűlést tartottak az atomfegyverek ellen. Sajtójelentések szerint az Essex grófságbeli Woodfordban is naggyűlést tartottak, melyen követelték a magfegyverek eltávolítását. A naggyűlést a szakszervezetek és a helyi békeharcosok kezdeményezésére hívták össze.

A naggyűlésen felszólltak a munkáspárt, a szakszervezetek és az anglikán egyház képviselői és állást foglaltak a magfegyverek gyártásának és a velük való kísérleteknek megszüntetése mellett.

A skót egyház közgyűlése május 26-án elfogadta az egyház országos bizottságának jelentését, mely követeli, hogy Anglia és az Egyesült Államok haladéktalanul szüntessék be a magfegyver kísérleteket.

Tunisz ismét a Biztonsági Tanácshoz fordul

PARIZS. (Agerpres).

Burgiba tuniszi elnök kijelentette, hogy országa ismét a Biztonsági Tanácshoz fordul a francia gyarmati csapatoknak a tuniszi terület ellen „nézett legutóbbi támadásaival kapcsolatban.

Libanonban továbbra is heves harcok folynak

BEJRUT. Agerpres.

A nyugati sajtóügynökségek hangsúlyozzák, hogy a libanoni nyugat-barát kormány elleni népi felkelés tovább terjed és nap nap után újabb heves harcokra kerül sor a kormány-csapatok és a felkelők között.

A France Presse libanoni tudósítója az ország északi részén újra és újra fellángoló rendkívül heves harcokra utalva hangsúlyozza, hogy „a nyugat-barát libanoni kormány és a semleges avagy pánsarab ellenzék közötti konfliktus egyre inkább a polgárháború jellegét ölti magára...”

A hiánygyűlés hozza fűzi, hogy bár a kormány megtorló intézkedéseket fogantatott és megerősíti a katonai erőket, az ország számos vidékéről, sőt Bejrutból magából is a hatóságok elleni szabotázs-akciókról, bombabaradásokról, a kormánycsapatok és a felkelők közötti összetűzésekről érkeznek hírek.

Az ország északi részén, Tripolisban és Halba-ban heves harcok folynak az egész városrészeket ellenőrző felkelők és a kormánycsapatok között.

Szohi miniszterelnök egyik rádiónyilatkozatában bizonyos „meggyőzési” javaslatot tett a felkelőknek s azt igyekezett bebizonyítani, hogy a bejruti kormányköröknek nincsen szándékukban módosítani az alkotmányt, vagy pedig kikényszeríteni a nyugat-barát elveiről közismert Samunnak köztársasági elnökévé való újráválasztását. Mindez azt bizonyítja, hogy a kormány már nem ura a helyzetnek. Az ellenzék vezetői azonban visszautasították ezeket a javaslatokat és rámutattak arra, hogy „a jelenlegi libanoni válság egyedüli megoldása Samun elnök és a Szohi kormány lemondása révén érhető el, minthogy az elnök és a kormány az ország érdekeivel ellentétes politikát folytatnak.